

Америка – хвала, али, не хвала!

Свима нама су већ добро познате приче о реформи школства. Резултат тих прича је жеља и ученика и професора да буду дио неког идеалног школског система. Можда нешто као из америчких филмова? Не знам колико је ова чињеница позната: четири ученика бањалучке Гимназије провели су љетос шест седмица у Чикагу.

Сви гимназијалци су имали прилику да виде плакат Post-conflict фондације на огласној табли школе већ у априлу ове године. Само, ко још гледа шта је на огласној табли! Стога је број ученика који су се пријавили био чак 7! Углавном, сви смо прошли тест из енглеског и интервју са директором фондације, Скотом Лангом. Резултати су стигли десет дана касније и били су сљедећи: из Гимназије иду четири ученика: Бранка Грбић, Јелена Доброта, Марија Јокић и Божић Шикањић. Основа програма је била да што више научимо о америчком правном систему, информатици и бизнису, да обиђемо

знаменитости Чикага и околине и да се добро забавимо. Након више од 24 часа путовања, чекања на аеродромима у Загребу, Амстердаму, Минеаполису, у Чикаго смо стигли 9. јуна, касно увече.

Illinois Institute of Technology на ком смо имали предавања налази се у самом центру Чикага. То је један од најпрестижнијих приватних колеџа. Сама зграда има десет спратова, од којих чак четири припадају библиотеци. Наравно да су учионице опремљене савременим уређајима за праћење наставе.

Двије седмице смо имали предавања из Америчког права. Најприје су нас упознали са основама и историјом америчког правног система, а затим смо учили најважније амандмане америчке Библије права – Устава. Американци су народ свјестан својих права и то знају често да злоупотријебе, тако да има случајева да те комшија тужи што гране твог кестена извирују у његовом дворишту. Ми смо проучавали само оне случајеве који су дошли до Врховног суда, већином везаних за повреду људских права и слобода.

Друге двије седмице предавања су кренула у сасвим новом правцу. На реду је била информа-

Јелена Доброта у Америци

тика. Учење HTML-а и веб дизајна требало је да нас уведе у прављење веб презентација. Међутим, оно на шта нису рачунали је наш однос према школи. Тако је већина, умјесто да прати предавања, провјеравала мејл, сурфовала или играла игрице.

Посљедње двије седмице имали смо предавања из маркетинга и бизниса. Она су била најмање занимљива јер су нам се професори сваки дан мијењали.

Оно што ми се посебно свиђело је однос између ученика и професора, права и слободе које ученици тамо имају, а о којима

ми овдје можемо само сањати. Морам признати да смо помало и злоупотребљавали та права, па су неки од нас неријетко и спавали на часу (столице су веома удобне). Начин организовања наставе се разликује од нашег као небо и земља. Иако се наши професори разбацују термином интерактивне наставе, све се своди на то да они причају, а ми слушамо. Тамо је жеља за доказивањем доминантна у односу на наш какав-такав колективни дух, па је све на принципу уради сам и буди примјећен, а све у циљу добијања што бољих препорука.

То је била прича о приватном колеџу на ком смо ми били. Једном приликом смо отишли у посјету једној државној школи. Огромна зграда, вјероватно лошијег изгледа од било које наше школе. Није било метал детектора, али опет, ни такве школе нису ријетке, само треба отићи мало јужније, у гето. Изненадила сам се видјевши професора са пиштаљком око врата, али то је начин да скрену пажњу на себе.

Највећа разлика између школства у Америци и код нас јесте у самом приступу ђака и професора. Већина њих схвата школу као нешто што је потребно за успјех, а професоре као средство да остваре своје циљеве. Међутим, њима је Америка центар свијета и мало је оних који се са општим знањем могу мјерити са нашим ђацима. Било би идеално имати наше основно и средње образовање, а њихов универзитет. Ми смо то постизали до сада, а можемо и убудуће. Стога је моје мишљење: Америка – хвала, али, не хвала.

Јелена Доброта IV6